

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Psihologie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Starea de emoție ce însoțește zgomotul și culoarea provocate de un foc de artificii în apropiere este un exemplu de:

- a. tonalitate afectivă
- b. intensitate
- c. calitate
- d. durată

2. În afirmația "Ana a fost prezentă la ora de psihologie fiindcă am văzut-o cu ochii mei", se reliefează însușirea percepției de a fi:

- a. săracă în conținut
- b. secundară
- c. schematică
- d. obiectuală

3. Faptul că reprezentarea, ca imagine mentală secundară, cuprinde în ansamblul ei însușiri concrete și caracteristice, dar schematice ale obiectelor și fenomenelor, evidențiază caracteristica acesteia de a fi:

- a. obiectuală
- b. imagine primară
- c. săracă în conținut
- d. bogată în conținut

4. Motivația se definește ca fiind:

- a. ansamblul stimulilor interni ce determină comportamentul intensitate
- b. ansamblul stimulilor externi ce determină comportamentul
- c. totalitatea regulilor pe care le urmăm
- d. totalitatea atitudinilor cu privire la ceilalți

5. Andrei își aprecia foarte mult colegul de bancă pentru sinceritatea sa, până când a constatat că acesta își mințea frecvent părinții cu privire la notele obținute la școală. Întrucât aprecierea lui s-a transformat în dispreț, Andrei a dat dovadă de:

- a. fluctuație patologică a trăirilor afective
- b. incapacitate de adaptare la mediul social
- c. mobilitate a trăirilor afective
- d. expresivitate a trăirilor afective

6. Mihai este preocupat să rezolve o situație din viața personală, fiind captivat de diferite amintiri dintr-o anumită perioadă a vieții sale. În acest caz, obiectul atenției sale este:

- a. exterior sieși
- b. înlăuntrul său, în sfera subiectiv-mentală
- c. lipsit de relevanță
- d. un nivel superior de manifestare a atenției

7. Pentru a câștiga locul I la o probă de maraton, George a trebuit să-i depășească pe toți ceilalți concurenți. Procesul psihic implicat în finalizarea efortului său este:

- a. imaginația
- b. afectivitatea
- c. memoria
- d. voința

8. Face parte din categoria atitudinilor creative:

- a. încrederea în forțele proprii
- b. rezistența la schimbare
- c. opacitatea la nou
- d. conformismul intelectual

9. Când acțiunile unui adolescent sunt determinate de proiecțiile sale în sisteme de imagini și idei care îi ghidează întreaga existență, acest fapt semnalizează prezența unor:

- a. interese
- b. convingeri
- c. motive
- d. idealuri

10. Trăirea pe care o are un jucător de tenis atunci când câștigă un meci important, care are apariție bruscă, intensitate mare și se manifestă zgomotos, este un exemplu de:

- a. pasiune
- b. emoție
- c. afect
- d. dispoziție afectivă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate forme ale imaginației, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Imaginația reproductivă	1. Constă în proiectarea conștientă a drumului propriu de dezvoltare.
b. Visul de perspectivă	2. Constă dintr-o înlănțuire de imagini care apar în starea de somn paradoxal.
c. Reveria	3. Formă conștientă de construire mentală a imaginii unor realități existente în prezent sau trecut, care nu pot fi percepute direct.
d. Visul din timpul somnului	4. Apare în starea de veghe sau de relaxare și constă într-o evoluție fantezistă a ideilor, dirijate uneori de către subiect.
	5. Este cea mai valoroasă formă a imaginației care stă la baza creației autentice.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Prin gândire omul cunoaște și înțelege ceea ce este esențial, necesar, general din realitatea existentă sau ceea ce este ipotetic, posibil, dar fundamentat logic, imaginația explorează nelimitat necunoscutul, posibilul, viitorul.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- 1. Menționați două procese psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
- 2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
- 3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre formele memoriei. **4 puncte**
- 4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri ideea potrivit căreia gândirea este cea care fundamentează, verifică și evaluează toate rezultatele imaginației. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

”Numele complet al soțului lui Robbie era William Victor Terry, dar, nu se știe de ce, i se spunea doar pe numele de familie. Terry era ca o umbră, un bărbat cu aer distins care purta costum și vestă în fiecare zi a săptămânii și care nu scotea aproape niciodată vreun cuvânt. [...]”

Terry fusese pe vremuri însoțitor de vagon la compania Pullman, pe una dintre cursele de noapte care veneau și plecau din Chicago. Era o ocupație respectabilă, chiar dacă nu și bine plătită, practică doar de bărbați de culoare în uniforme imaculate care cărau bagaje, serveau la masă și, în general, se ocupau de toate necesitățile din tren, inclusiv de lustruirea pantofilor.

Ani de zile după pensionare, Terry a continuat să trăiască într-un formalism plat – îmbrăcat impecabil, serviabil dar distant, fără să se impună vreodată, cel puțin din câte puteam eu să-mi dau seama. Era ca și cum renunțase la o parte din el, ca să poată face față situației. Îl urmăream când tundea gazonul în zilele călduroase din toiu verii, cu pantofi închiși, bretele, pălărie cu bor îngust și mânecile suflecate cu grijă. Se răsfăța cu o singură țigară pe zi și un cocktail pe lună, dar nici atunci nu se relaxa cum o făceau părinții noștri după un whisky sau o bere, pe care și le permiteau de câteva ori pe lună. O parte din mine ar fi vrut ca Terry să se destăinuie cuiva, să se elibereze de orice secrete ar fi purtat. Îmi imaginam că știa tot felul de povești interesante despre orașele pe care le vizitase și despre oamenii bogați pe care îi însoțise în trenuri. Dar nu aveam să auzim niciuna dintre acele povești. Nu se știe din ce motiv, nu a povestit niciodată.”

(Michelle Obama, *Povestea mea*)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Terry. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Terry era un om risipitor? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează, cu privire la Terry, faptul că acesta era *un bărbat cu aer distins*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui Terry conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *personalitatea poate fi ușor schimbată de evenimente minore*. **4 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Psihologie

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-a, 2-d, 3-c, 4-a, 5-c, 6-b, 7-d, 8-a, 9-d, 10-c.

10x3p=30 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. câte 3 puncte pentru fiecare asociere corectă, astfel:

a-3

b-1

c-4

d-2

4x3p=12 puncte

B.

1. câte 2 puncte pentru menționarea oricărui două procese psihice la care face referire textul

2x2p=4 puncte

2. câte 2 puncte pentru precizarea oricărui trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1.

3x2p=6 puncte

3. construirea unui exemplu care să ilustreze una dintre formele memoriei (în situația în care candidatul tratează subiectul la nivel teoretic, fără a formula un exemplu, se acordă 1 punct din cele 4 puncte posibile)

4 puncte

4. - argumentarea ideii potrivit căreia gândirea este cea care fundamentează, verifică și evaluează toate rezultatele imaginației: argumentare convingătoare-3p./ argumentare neconvingătoare, superficială-1p.

3 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

1 punct

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A. - menționarea tipului temperamental al lui Terry, conform teoriei lui C.G. Jung (introvertit)

2 puncte

- câte 2 puncte pentru precizarea, din text, a oricărui două idei/afirmații prin care se justifică răspunsul dat

2x2p=4 puncte

B. - menționarea unui răspuns în concordanță cu informațiile din text (de exemplu: Terry nu era un om risipitor)

1 punct

- precizarea, prin apel la text, a unui motiv prin care se susține răspunsul dat

3 puncte

C. câte 3 puncte pentru menționarea, pe baza textului dat, a oricărui două motive care susțin afirmația că Terry era *un bărbat cu aer distins*

2x3p=6 puncte

D. - evidențierea unei trăsături cardinale a caracterului lui Terry

2 puncte

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricărui două trăsături principale

2x2p=4 puncte

- coerența prezentării

2 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

E. formularea unui argument prin care se respinge afirmația dată

4 puncte